

DANSK CENTRALBIBLIOTEK
FOR SYDSLESVIG

Årsberetning

2010

Dansk Centralbibliotek for Sydslesvig har følgende vedtægtsbestemte opgaver:

- at drive biblioteksvirksomhed til gavn for det danske mindretal i Sydslesvig i videst mulig overensstemmelse med bibliotekslovgivningen i Danmark
- at formidle dansk og nordisk sprog og kultur
- at fremme kendskabet til Sydslesvigs særpræg
- at drive en forskningsafdeling.

2010 startede med vedtagelse af en Sydslesviglov i Folketinget som konsekvens af Rigsrevisionens rapport året i forvejen.

Lovforslaget (L 98) fremsat i Folketinget kort før jul 2009 var sendt i høring og Biblioteket sendte sine bemærkninger ind til Samrådet, som fremsendte et samlet høringssvar fra de involverede foreninger for hvem loven er gældende fremover.

Sydslesvigloven blev vedtaget d. 29.3.2010 gældende pr. 1.4.2010 med tilhørende overgangsbestemmelser, som først træder i kraft fra 2011 hhv. efter det kommende Folketingsvalg.

En følge af Sydslesvigloven blev muligheden for at få en resultataftale med Sydslesvigudvalget som erstatning for de hidtidige ansøgninger med detaljebudgetter fra bibliotekets side. Biblioteket blev udtaget til at være pilotprojekt på resultataftale for 2011. Procedure og tidspunkt for budgetansøgninger fra Sydslesvig til den danske stat blev tilpasset den årlige procedure for budgetforhandlinger i Danmark med de deraf følgende udfordringer og vanskeligheder omkring tidspunkt for aflevering samt væsentlig senere bevillingstidspunkt for det kommende budgetår end praksis hidtil har været. Sydslesvigloven medfører også løbende opfølgning og pligt til afrapportering af væsentlige ændringer i de med Undervisningsministeriet aftalte driftsforhold.

Nye forhold for det fremtidige arbejde vedr. økonomi i forhold til den danske stat ses som en måde at få fokus på nogle udvalgte satsningsområder i forhold til visioner og handlingsplaner med henblik på til stadighed at udvikle bibliotekstilbuddet så tæt på den udvikling, der foregår i danske biblioteker.

Fremover (fra revisionen for 2011) vil arbejdet med resultataftalen og opgaverne i den, hvoraf der fremgår resultatkrav og -mål med vægtning, være grundlag for vurdering af de opnåede resultater ved revision hhv. afrapportering til Undervisningsministeriet.

Sydslesvigloven åbner desuden mulighed for at ansøge om projektmidler med henblik på at danne partnerskaber for at skabe samarbejde og innovation internt i mindretallet samt i forhold til samarbejdspartnere i Danmark. Biblioteket afleverede ikke projektoønsker, da de specielle krav til indholdet i projektansøgningerne ikke faldt inden for bibliotekets planlagte indsatsområder.

Handleplanerne

Bibliotekets vision om etablering af et nyt fysisk bibliotek, et virtuelt bibliotek og et oplevelsesbibliotek blev i 2010 effektiviseret via handleplanerne for formidling og IKT på det fysiske område i Flensborg (projekt 2010). Desuden blev der så småt taget hul på det i forbindelse med adskillige indledende møder omkring planerne om flytning af biblioteket i Slesvig, således at Slesvig bibliotek fremover bliver en del af første etape af det nye Slesvighus. Finansieringen af dette tiltag skal findes i bibliotekets løbende budget. Der er ikke givet ekstra bevilling til denne nyindretning hhv. flytning, som forventes afsluttet i forsommeren 2011.

Ønsket om brugerinddragelse i bibliotekets udvikling blev ligeledes taget i brug i 2010 i form af fokusgruppeinterviews som grundlag for nyindretningen og som en følge af den

proces der blev startet i juni 2009 vedr. kernefortælling, ny visuel design og nyindretning. Brugerinddragelsen blev meget vel modtaget af brugerne og medarbejderne. Denne form for dialog må nødvendigvis løbende udbygges, så den supplerer de biblioteksfaglige krav til indhold og rum.

Forvaltning

Udvikling af økonomifunktionerne i samarbejde med eksternt konsulentfirma som følge af de voldsomme ændringer i kravene fra de bevilligende myndigheder og anbefalingerne fra revisionen fik langtrækkende konsekvenser ud over forvaltningen, men absolut med positive virkning f.eks. vedr. substitutordning på kritiske opgaver – et arbejde der stadig pågår.

Erfaringen er at nye øjne i den grad har medvirket til professionalisering, effektivisering og udvikling af nye metoder til opgaveløsningen.

Med de indhentede erfaringer er der fokus på at gennemføre tilsvarende på andre relevante områder for fortsat at kunne leve op til krav og forventninger fra myndighederne, men ligeledes for at løse opgaverne på en tidssvarende og professionel måde og ikke mindst effektiv, da fremtiden ikke forventes at bringe flere mandetimer til opgaveløsningen, nærmere tværtimod.

I personalefunktionen er der efter års forberedelse afsluttet overenskomst med Bibliotekarforbundet og som følge deraf udarbejdet nye ansættelseskontrakter for bibliotekargruppen. I forhold til den tyske overenskomst er det besluttet at biblioteket melder sig ind i Kommunal Arbejdsgeber Verband for i fremtiden at overlade forhandling af overenskomst for medarbejderne ansat efter tysk overenskomst og klare denne opgave. Der er arbejdet intensivt med aftaler med Bedriftsrådet med henblik på at rette op på aftale om arbejdstid, pauser, ferie og fleksordningen.

Markedsføring

Markedsføring har gennem adskillige år været en udfordring i biblioteksregi. Der har været nationale kampagner i Danmark, som Dansk Centralbibliotek for Sydslesvig har tilsluttet sig. Desværre er der ikke den ønskede effekt på brugernes brug af f. eks. de elektroniske tjenester, som markedsføringen gerne skulle have medført.

Indadtil i biblioteket opleves manglende kompetence på markedsføringsområdet som værende en af udfordringerne i denne sammenhæng. Dette blev der rådet bod på i 2010 i form af en medarbejders videreuddannelse på det kommunikative område. I PR-udvalget blev der lagt op til at få skabt en visuel identitet og en kernefortælling for biblioteket, således at disse for alle såvel indadtil som udadtil giver forståelse for bibliotekets grundlag.

I slutningen af november måned blev der vedtaget en kernefortælling og et nyt logo efter en spændende proces i udvalg i samarbejde med kommunikationsfirma og i dialog mellem bestyrelse og PR-udvalg. Implementering af den nye visuelle fremtoning gennemføres løbende fra januar 2011 i og på bibliotekets brevpapir, hjemmeside, facade, køretøjer, lånerkort m.v.

De slesvigske løver, kileskriften og ampersanden skal udtrykke hvad biblioteket var, er og ønsker at være. Associationerne har frit løb, hvad fortolkning af det visuelle udtryk angår – men der er sat en ramme for bibliotekets selvforståelse i kernefortællingen.

Uddannelse

Som nævnt ovenfor i forbindelse med markedsføring er det til stadighed en udfordring for biblioteket at have alle de kompetencer, der er nødvendige for at kunne drive en moderne, fremadrettet, omstillingsparat virksomhed med udgangspunkt i den tilstedeværende viden og kunnen blandt medarbejderne, hvorfor bestyrelsen i adskillige år har haft sat fokus på kompetencetilegnelse. I 2010 er det lykkedes at få forbedret bibliotekets kompetencer på IT-, kommunikations- og ledelsesområdet i form af medarbejdernes deltagelse i universitetskurser, som afsluttes med eksamener og tildeling af ECTS-point. Disse medarbejders videreuddannelse har i den grad styrket biblioteket.

Bestyrelse, strategisk ledelse, forvaltning, Bedriftsråd, medarbejdere i Formidling og Indkøb/accession har deltaget i faglige kurser, konferencer og temadage med henblik på indsigt i fremtiden, ajourføring og opdatering af konkret faglig viden samt indsamling af oplysninger og idéer for at kunne levere forslag til den fortsatte udvikling af biblioteket.

Titel	Afdeling	Sted
Betriebsverfassung I Einführung und Überblick	Bedriftsråd (3)	Kiel
Betriebsverfassung II Personelle Angelegenheiten	Bedriftsråd (3)	Schleswig
Akt. Rechtsprechung zu Arbeitszeitfragen und deren Anwendung	Bedriftsråd (2)	Rostock
Danmarks Biblioteksforenings Årsmøde 2010	Bestyrelse (5)	Esbjerg
Sandbjerg Konference 2010	Bestyrelse (2)	Sønderborg
Grunduddannelse i kommunikation	Formidling (FIF)	København
Børnehave Biblioteker	Formidling (FIF)	Herlev
Idékonference om Kulturhovedstad 2010	Formidling (FIF)	Sønderborg
Kontakt dagen Opskriften på success...	Formidling (FIF)	Århus
Google er ikke Gud	Formidling (FIF)	Vejle
Intern strategisk Kommunikation	Formidling (FIF)	København
Kursusdag om læsekredse	Formidling (FIF)	Vejle
Facebook som kommunikationsredskab	Formidling (FIF)	København
Kan du klare en test i bibliotek.dk? - update kursus	Formidling (FIF) (2)	Vejle
Innovatøruddannelse 2010	Formidling (FIF)	Vejle, London, Fyn + Roskilde
Årets nye musik 2010	Formidling (FIF)	København
Kursusdag for innovationskonsulenter	Formidling (FUF)	Århus
Fra bogsamling til borgerhus	Formidling (FUF)	København
Idékonference om Kulturhovedstad 2010	Formidling (FUF)	Sønderborg
Kick Off - Spark liv i det Bibliotek	Formidling (FUF)	Middelfart
Kursusdag om læsekredse	Formidling (FUF)	Vejle
Innovatøruddannelse 2010	Formidling (FUF)	Vejle, London, Fyn + Roskilde
Introduktion til Bogsæsonen 2010	Formidling (FUF)	Middelfart
Det gode salg - SMIL du er på!	Indkøb/Accession	Herning + Hammel + Randers
Kreativitetens Psykologi	Indkøb/Accession	Vejle
IT-medier og kommunikation	IT	København
Aktuelles zum Jahreswechsel 2010/2011	Personale	Hamburg
Temadag Høring om folkebibliotekernes rolle i vidensamfundet	Strategisk Ledelse	København

Danmarks Biblioteksforenings Årsmøde 2010	Strategisk Ledelse	Esbjerg
Fra bogsamling til borgerhus	Strategisk Ledelse	København
Kick Off - Spark liv i det Bibliotek	Strategisk Ledelse	Middelfart
Die häufigsten Betriebsratssünden	Strategisk Ledelse	Hamburg
Kündigungsggrund: Leistungsmängel	Strategisk Ledelse	Hamburg
Out of the box..	Strategisk Ledelse	København

() = antal deltagere

Organisationen

Organisationen i 2010 var midlertidig, men blev forlænget fordi det generationsskifte, som var ventet startede med fuld kraft i 2010. Det gav anledning til at stoppe op, forlænge den midlertidige organisation indtil 30.6.2011 for at tage hensyn til bibliotekets behov for, gennem adskillige år, ønskede ændringer i medarbejderstabens sammensætning. Ligeledes er det vigtigt at tage hensyn til udviklingen i biblioteksverdenen, som går stadig mere i retning af digitalisering af services og partnerskaber på tværs af hidtil kendte grænser omkring kultur- og biblioteksarbejde. Overvejelserne går i retning af nye faggrupper for at kunne tilgodese fremtidens udfordringer.

Personale

I 2010 blev der indgået overenskomst med Bibliotekarforbundet for virksomhedens bibliotekarer med den konsekvens at de fleste overgik til overenskomstansættelse, mens enkelte valgte fortsat ansættelse på tjenestemandslignende vilkår. 2010 blev det år, hvor biblioteket rigtig tog hul på generationsskiftet. Det vil sige at der er endnu ikke tale om et skifte, fordi der blev valgt en løsning med ansættelse af vikarer til afvikling af den daglige drift, fordi der som ovenfor nævnt skal laves en ny organisation pr. 1.7.2011. En ny organisation, mange ledige stillinger samt mange års ønske om at styrke f. eks. IT-, børne-, markedsførings- og projektområdet har gjort, at ledelsen benytter denne lejlighed til at tænke nye fagområder og nye kompetencer ind i den fremtidige organisation for at sikre den viden i virksomheden, der er behov for på vej mod det virtuelle og oplevelsesbiblioteket i et videns- og drømmesamfund. Og erfaringen gennem nogle år har vist, at vi kunne ønske os/ har alvorligt brug for nogle kompetencer internt i huset, som fremover vil være nødvendige i konkurrencen om kunderne, i dialogen og udviklingen af virksomheden med et øre til brugerne m.v.

Bedriftsrådet

2010 var året, hvor der blev sat fokus på BR's opgaver og udførelse af samme. Det nye BR tiltrådte i marts og BR beskrev konkret, hvad og hvordan det ville gribe tingene an.

Et par måneder efter etablering af det nye BR havde formandskabet et møde med BR, hvor man gensidigt informerede hinanden om, hvilke veje og muligheder man ville forfølge for at opnå et optimalt samarbejde.

I løbet af året har der været flere møder mellem ledelsen og BR og vi er sammen begyndt at bevæge biblioteket i nye retninger som tilgodeser bibliotekets udvikling under hensyntagen til regler og love.

Et af de store tiltag var indførelsen af Leistungsorienterte Bezahlung, hvor BR og ledelsen gik sammen om at beskrive og informere samtlige medarbejdere om formålet og i november blev alle samtaler gennemført.

Der har været nedsat arbejdsgruppe med opgaven at afklare pause- og ferieforholdene da disse ikke er ens for ansatte på tysk overenskomst og ansatte på dansk

overenskomst. Dette har medført en ekstra arbejdsbyrde i hverdagen for alle involverede.

Resultatkontrakt: processen

Biblioteket havde budt ind til Sydslesvigudvalget med et ønske om at blive pilotprojekt i 2011 på en ny form for styring og måling af driften på biblioteket. Det lykkedes at blive udtaget til dette og en spændende proces startede indadtil i biblioteket.

Aldrig før havde vi som medarbejdere arbejdet med et krav om måling af resultater i form af konkrete, eksakte tal. Det blev absolut en udfordring i en humanistisk virksomhed, hvor vi er fulde af ord og forklaringer – uden nominel/faktuel dokumentation af resultater.

I tæt samarbejde med lederne inden for IT, Den slesvigske Samling og Formidling blev der udarbejdet en række forslag til krav og målemetoder, som skulle afstemmes med Sydslesvigudvalgets sekretariat

I en konstruktiv dialog – under et vist tidspres – blev der aftalt 24 punkter, som biblioteket skal opfylde, måles på. Disse resultatkrav ligger selvfølgelig op ad handleplanerne for vores virksomhed, f.eks. ønskes øget markedsføring, flere udlån, større aktiviteter vedr. virtuelle adgange.

Det bliver spændende at evaluere – først om det lykkes at nå målene, så om det er hensigtsmæssigt at have så kortsigtede mål og ikke mindst om denne form for driftsafvikling og –måling påvirker en udvikling i retning af mere nytænkning.

Man skal også have sindet åbent for at sådanne krav og målinger kan have negativ virkning på medarbejderne og dermed det resultat der opnås, fordi målinger kan belaste psykisk.

Det bliver spændende at følge resultaterne i 2011 med midtvejs afrapportering i juli 2011 og derefter foretage evaluering internt i biblioteket, eksternt sammen med Sydslesvigudvalget for på evalueringsgrundlaget at udvikle næste generation af resultataftalen.

EU-udbud

En af de helt store opgaver i 2010 har været at deltage i forberedelse og gennemførelse af EU-udbud af materialeindkøb og -klargøring i samarbejde med adskillige syd- og sønderjyske biblioteker med Fredericia kommunes indkøbschef for bordenden. Dansk Centralbibliotek for Sydslesvig deltager i dette udbud for anden gang og det betyder et indkøbsvolumen på over 50 millioner kroner, hvilket betyder at mindretallets biblioteksvæsen ad den vej oppebærer rabatter vi aldrig ville kunne opnå ved at købe ind alene eller via SKI-aftaler. I denne udbudsrunde er Dansk Skoleforening for Sydslesvig desuden med inde på optionslisten i forbindelse med skolemateriale.

Samarbejde

Da Nordisk Informationskontor flyttede ind på biblioteket i Flensborg var det med det formål at samarbejdet skulle intensiveres med henblik på udbud af flere nordiske kulturtilbud. I 2010 blev der afholdt én ekstra udstilling i bibliotekets lokaler – et samarbejde mellem Nordisk Informationskontor, Sydslesvigs danske Kunstforening og Biblioteket. Der blev afholdt møder mellem bestyrelserne for Nordisk Informationskontor og Biblioteket, hvor de første tanker omkring udvikling af "Nordens Hus" (arbejdstitel) på matriklen Nørregade 59 blev nedfældet. Måske starten til et projekt

omkring nordisk kulturformidling med udgangspunkt i Sydslesvig rækkende såvel mod nord som syd.

Biblioteket er begejstret for at have en samarbejdspartner i huset, som trækker på samme hammel og står for åben og aktiv formidling af nordisk sprog og kultur og dermed også beriger biblioteket i sit indhold.

Biblioteket blev inviteret inden for i Sønderborgs 2017-projekt som kulturhovedstad og deltager med flere medarbejdere i arbejdsgrupper.

2017 vil fremadrettet kræve en del opmærksomhed såvel indadtil som eksternt i forhold til både tyske og mindretalspartnere, idet 2017 ses som et projekt med involvering af flertal og mindretal på begge sider af grænsen.

Sammen med SdU og SSF blev de første spæde skridt til opdatering af Navision-samarbejdet taget. Det fortsætter i 2011 med udvikling af nye services som følge af eksterne krav i forbindelse med revision samt det stadigt stigende behov for effektivisering af rutineprocesser for også at kunne håndtere besparelleskrav. Fremadrettet vil Nordisk Informationskontor sandsynligvis også udgøre et lille hjørne i den fælles NAVISION-løsning,

Biblioteket har gjort brug af SdU og SSF's informationsmedarbejder på Christiansborg, Simon Faber med henblik på rådgivning vedr. håndtering af de voldsomme ophavsretslige udfordringer Dansk Centralbibliotek for Sydslesvig står overfor i forhold til den digitalisering, der foregår omkring bibliotekernes udbud af musik, film, netlydbøger og som mindretallets bibliotek ikke kan få adgang til pga. manglende clearing af ophavsret til brug for mindretallets borgere.

Formidling

I 2010 har fokus ligget på at få nyindrettet Flensborg Bibliotek. Projektet, der har været et par år undervejs er første skridt i bibliotekets vision omkring det fysiske bibliotek, det virtuelle bibliotek og oplevelsesbiblioteket.

Handlingsplanen for Formidling 2010 afspejler bevidsthed om at projektet ville betyde stor arbejdsindsats i 2010, og derfor var der kun få øvrige udviklingspunkter på handlingsplanen.

Flensborg

Projekt "Det fysiske bibliotek" havde i løbet af 2009 fået et godt fundament i form af både eksterne og interne rapporter vedr. brugernes ønsker og vore egne krav til indretning. Ud fra dette fundament var vi klædt på til at kontakte to arkitektbureauer med henblik på et tilbud på indretningsprocessen. Vi valgte det århusianske firma Arkitema og det egentlige samarbejde med dem startede i marts 2010, og den 27. november 2010 kunne vi indvi det nyindrettede bibliotek. I den mellemliggende periode er der foregået et stort arbejde med at få de nye rammer på plads – på tegningerne og i selve udlånet – og i forhold til projektets budget.

En stor projektgruppe på tværs af organisationen har stået for det overordnede arbejde, men rigtig mange medarbejdere har været involveret i det store arbejde med at forberede, planlægge og gennemføre store som små gøremål i processen samtidig med at mange har taget vare på den daglige drift sideløbende.

Undervejs er både bestyrelsen og personalet blevet orienteret via det interne blad "Trut", som udkom 3 gange i løbet af processen. Vi er kommet godt i mål med et flot udlån der imponerer brugerne og fungerer indadtil.

Projekter i relation til det fysiske bibliotek

Kassation. En gennemgribende kassation i udlånet var nødvendig, både af hensyn til ønsket om en reduktion af materialerne i udlånet, men også ønsket om at få flere bogforsider frem i lyset. Vi ved, at spændende bogforsider formidler sig selv, da erfaringen fra bogbussernes indretning har lært os, at billeder formidler bøgerne rigtig godt. I forbindelse med nyindretning af biblioteket har vi også ønsket at åbne for brugernes adgang til magasinet; mange synes det er spændende at se, hvad der gemmer sig i kælderen. Vi forventer at kunne åbne til magasinet i løbet af 2011.

Mini bibliotek. I løbet af sommeren hvor der skulle brydes vægge ned og flyttes reoler var vi nødt til at lukke for brugernes adgang til udlånsetagen af sikkerhedsgrunde i forhold til såvel medarbejdere som brugere. I stedet indrettede vi et minibibliotek på 1. sal. Her var et udvalg af alle materialer og selvfølgelig personale til at bl.a. at hjælpe med at finde de mange materialer, der ikke lige var med i minibiblioteket. Vi åbnede også ind til bogbusmagasinet, så brugerne havde en større samling at vælge ud fra. I 14 dage havde vi også en bogbus stående på Nørregade, hvor brugerne ligeledes kunne få betjening.

Med disse løsninger sørgede vi for et bibliotekstilbud – godt nok væsentlig mindre end normalt - til brugerne i en periode, hvor de ellers havde været helt afskåret fra at kunne have glæde af bibliotekstilbuddet.

Nedpakning/udpakning. Nyindretningen betød, at der skulle rives vægge ned og lægges grønne linoleumskiler ned i det eksisterende grå linoleum. Det betød at alle materialer skulle pakkes ned i kasser både for at give plads til håndværkere og for at

skåne dem for støv. Der foregik et større logistisk arbejde med at holde styr på et helt biblioteks materialer, der var pakket ned i ca. 700 kasser. Arbejdet blev godt organiseret og meget hurtigere end forventet - i løbet af 2-3 dage - var alt i kasser. Efterhånden som linoleumskiler og derefter reoler kom på plads igen, kunne vi sætte materialerne på plads på hylderne og efter ca. 6 uger kunne vi byde brugerne velkommen i det "ny bibliotek". Dog med adskillige mangler som belysning, skiltning, udsmykning m.v.

Skiltning. Skiltningen i udlånet hænger sammen med vores nye logo og designmanual, som blev godkendt af bestyrelsen i november 2010. Arbejdet med skiltningen fortsætter i 2011 og der arbejdes intensivt for at komme på plads med skiltningen hurtigst mulig.

Det virtuelle bibliotek er næste skridt i realisering af bibliotekets vision. Det virtuelle bibliotek knytter sig tæt til det fysiske bibliotek og det ses også i den projektbeskrivelse, der blev udarbejdet i løbet af sommeren med henblik på realisering i 2011.

Bemandingsplan i relation til det fysiske bibliotek

Bibliotekets fysiske indretning er blevet ændret i forbindelse med ombygningen af indgangspartiet i 2008 og i forbindelse med nyindretningen i 2010. Det samt behovet for præcise kompetencer ved de forskellige betjeningssteder i biblioteket giver anledning til at se på en ændring også i bemandingsplanen.

I slutningen af 2010 hvor arbejdet med nyindretningen var færdigt, tog vi hul på at se på bemandingsplanen. Vi ønsker at have de rigtige kompetencer på de rigtig steder på de rigtige tidspunkter. Udgangspunktet er at vi skal bemande 3 steder – nemlig Informationen, Børnebiblioteket og Voksenudlånet.

Den kommende bemandingsplan vil tage hensyn til, hvornår der er flest brugere og dermed travlest i såvel Informationen som i udlånet, ligesom den også vil afspejle, at der er behov for at benytte personalemæssige kompetencer mere optimalt. F.eks. med bibliotekarer i Informationen og med kontorister i børnebiblioteket på tidspunkter, hvor der er særlige behov.

Litteraturfestival

Litteraturfestivalen tillader vi os at kalde en succes. Omtrent 2.000 har besøgt de 20 arrangementer, som udgjorde festivalen.

Fra den 21. - 25. september 2010 turnerede 11 nordiske / danske / tyske forfattere i hele grænselandet og optrådte på 12 danske og tyske biblioteker. Der blev læst og fortalt på skandinavisk og på tysk. Ved flere af de tyske arrangementer havde vi tolkning, når forfatterne ikke kunne begå sig på tysk.

Festivalen blev åbnet på Husum Slot med deltagelse af forfatterne Mikael Miemi (Sverige), Gunnar Staalesen (Norge) og Judith Hermann (Tyskland).

Festivalen sluttede i Sønderborg med deltagelse af Sissel-Jo Gazan (Danmark), Clemens Meyer (Tyskland), Jóanes Nielsen (Færøerne) og Toril Brekke (Norge). De øvrige medvirkende forfattere var: Kristín Marja Baldursdóttir (Island), Märta Tikkanen (Finland), Anne Lise Marstrand-Jørgensen og Morten Ramslund (Danmark).

Ved de øvrige arrangementer var der oftest to forfattere sammen. På Flensborg Bibliotek havde vi besøg af Märta Tikkanen og Morten Ramslund, derudover havde vi en intim caféeftermiddag med Joanes Nielsen. Alle læsekredse i regionen blev inviteret til et arrangement med Kristin Marja Baldursdottir fra Island.

Bag festivalen står en stor gruppe samarbejdspartnere: Nordisk informationskontor - 6 danske og 6 tyske biblioteker samt Kulturbüro og StadtFlensburg. Men især Flensborg Bibliotek og Nordisk Informationskontor har taget sig af det meget omfattende og sjove

arbejde med planlægningen og afviklingen af festivalen - et samarbejde der i øvrigt var meget vellykket.

Forfatterne har meldt tilbage, at de synes, det var en god og vel tilrettelagt festival. Blandt andet synes de, det var godt, at de ved ankomsten fik en mappe med deres program og kontaktpersoner for de følgende dage, bykort m.v. De kunne deltage i fælles frokost, da vi gerne vil have en social dimension i festivalen, og dette synes forfatterne også var godt.

Det er et stort arbejde at tilrettelægge en festival, og derfor er det rart, når det lykkes, og at det fremadrettede arbejde består i videreudvikling og forbedringer med henblik på gentagelse af en succes i 2011.

Filialerne

Både i Slesvig og Husum har der været en omfattende kassation. Også her er ønsket at materialerne formidles bedre ved at flere forsider er fremme.

Slesvig mærker at der er kommet et dansk gymnasium til byen; det sætter sit positive præg på antallet af udlån.

I Slesvig og Husum har der i 2010 været flere "Lær mere om IT-tilbud". Desværre har tilslutningen ikke været så stor som ønsket, så vi vil vurdere om vi 2011 skal markedsføre tilbuddene anderledes

På grund af faldende udlån i Fællesbiblioteket i Bredsted blev betjeningen skåret med 1 dag, således at Dansk Centralbibliotek fra sommerferien 2010 kun betjener skolen om tirsdagen fra kl. 13-17. Betjeningen blev dog i efteråret 2010 suppleret med bogbusbesøg ved to arrangementer i Café Clemens.

Biblioteket står i tæt kontakt med de lokale foreninger og skolen i Bredsted vedr. folkebibliotekstilbuddet i Bredsted og den desværre negative udvikling i aktiviteten.

Bogbusserne

På trods af to lange perioder med vanskeligt føre i starten og i slutningen af 2010 – der har været 120 dage med frost og sne – lykkedes det at gennemføre køreplanen med ganske få aflysninger. Og det statistiske facit udviser en solid udlånsfremgang på 8 %. En pæn andel af denne fremgang viser sig at ligge i formidlingen af bogligt materiale til voksne, der er steget med 14 % i forhold til 2009 – et resultat af forbedringer i materialetilbud og –præsentation såvel som af øget formidlingsindsats.

Mulighederne for anskaffelse af en tredje bogbus: Detaljerede undersøgelser hos "Flensburger Koffer" og Coman, Sverige, forblev uden konkrete resultater, men har ført til yderligere afklaring af muligheder og omkostninger med henblik på evt. fremtidige løsninger.

Nordisk Bogbusfestival i Ribe

Fra 4.- til 5. september 2010 deltog Dansk Centralbibliotek for Sydslesvig ved Nordisk Bogbustræf i Ribe, med én bogbus, 1 chauffør og 1 bibliotekar.

Vores deltagelse dette år bar således i høj grad præg af fremvisning af én af de nyeste bogbusser ved træffet, da vi ikke som tidligere år skulle indsamle idéer til brug ved bygning af ny bus. Nye idéer er der imidlertid altid at hente til optimering af indretning og formidling, ligesom det var spændende at høre reaktioner på de ændringer, vi allerede havde udført siden sidste års bogbustræf i Flensborg, hvor vore 2 busser var splinternye. Vores nye tiltag med køreplan på hjemmesiden og podcasting af boganmeldelser vakte ligeledes interesse og genklang.

Der var 101 deltagere tilmeldt træffet og bogbusser fra Sverige, Norge, Tyskland og selvfølgelig Danmark. Finland var også repræsenteret, dog uden bus, til gengæld inviterede de til "Finnish Mobile Library Festival" den 11. - 13.8.2011, hvor de finske bogbussers 50 års jubilæum skal fejres.

Der blev præsenteret 5 nye busser fra henholdsvis Ålborg, Randers, Langeland, Lindås i Sverige og Bad Oldesloe, Tyskland. Det er som altid hovedattraktionen at kigge på, hvad der er kommet til af nye køretøjer siden sidste træf.

Ud over besigtigelse og fremvisning af busser, var vi desuden vidne til 2 meget spændende og tankevækkende oplæg om biblioteksbetjening i landdistrikterne/udkants-Danmark.

Et planlagt foredrag om Ribes historie gled ud til fordel for en meget veloplagt virtuel rundrejse i mobile biblioteksløsninger ved IFLA-repræsentant Ian Stringer, under overskriften: "Mobile Libraries in six continents".

Dagen sluttede med dejlig mad, drikke, dans og musik i Ribe Fritidscenter.

Søndag kl. 10 forlod de deltagende bogbusser Ribe i flot kortege mod motorvejen. En spektakulær afslutning på et meget vellykket og inspirerende arrangement blandt nye bogbusser, garvede bogbusfolk fra flere lande og gode foredragsholdere.

Informationen

Fra 1.1.2010 blev Silvia Detert udnævnt som teamleder for Informationen. For at få en overblik over, hvordan tingene hænger sammen, var det vigtigt at afholde samtaler med medarbejderne og samtidig sætte sig ind i alle arbejdsprocesser.

Da der desværre var langtidssygdom i Informationen hele året, var der ingen personale-ressourcer tilovers til at kunne udvikle meget på området effektivisering af arbejdsrutiner.

En tidsbesparelse blev dog opnået ved at det gamle "legoklodsskema" (fysisk vagtskema) blev nedlagt og erstattet af et nyt skema online, som blev lagt på det interne netværk og som alle medarbejdere har adgang til, fra enhver pc.

Med hensyn til varetagelse af det daglige vagtskema blev der arbejdet meget med "arbejdstidsplanlægning", dets regler og love, både tyske og danske. Med henblik på sikring af overholdelse af regler, retningslinjer og aftaler.

I 2010 lå fokus som skrevet før på projektet "Det fysiske bibliotek", som også personalet fra Informationen var indblandet i, såvel ved deltagelse i projektgruppen, men især ved udførelse af det praktiske arbejde som f. eks. ned- og udpakning af materialer, kassation, oprydning i kældermagasiner og børnebiblioteket, revidering i udlånet m.m.

Udover den daglige drift i forhold til publikum og intern service spiller medarbejderne i informationen en vigtig rolle ved adskillige børnearrangementer som fastelavn, midsommer, halloween, jul m.m.. Der er mange talenter at trække på til gavn for børn og deres forældre.

Indkøb accession

Udover den daglige drift skete der nogle forandringer i teamet. To fuldtidsansatte gik på pension fra marts 2010. I den forbindelse blev der lagt stor fokus på at finde muligheder for effektivisering af arbejdsprocesser m.m. for derved at spare tid og for at kunne kompensere de manglende timer. For at sikre den daglige drift kunne fungere, blev alle opgaver løbende prioriteret.

Efter afslutningen af projektet "Udvikling af materialevalg", hvor biblioteket besluttede at købe og implementere et nyt materialevalgsmodul fra systemet DDELibra., arbejdedes der videre på det begyndte projekt "Behold+" som var et skridt til effektivisering. Implementeringen af det nye materialevalgsmodul var en forudsætning for at "Behold+" kunne anvendes.

Behold+ handler om outsourcing af klargøring af bøger. "Behold+" indebærer at bøgerne bliver klargjort hos leverandøren med indbinding, strekkode og label inkl. bibliografiske oplysninger, således at bøgerne ved aflevering i biblioteks-systemet er klar til udlån og dermed ikke kræver en lang håndtering i biblioteket forud for at lånerne får adgang til materialerne.

"Behold+" blev købt og implementeringen blev gennemført midt i 2010 efter at det tekniske var kommet på plads - det virker upåklageligt.

Nye tiltag kommer jævnlige og der skal tages hånd om dem løbende, f. eks. tilbuddet til lånerne om at låne e-bøger fra bibliotekets hjemmeside – det kræver at medarbejderne sætter sig ind i de nye muligheder, regler m.m. så det rent teknisk og praktisk kan anvendes. Det er både spændende og udfordrende, men koster tid.

Personalet har også været indblandet i projektet "Det fysiske bibliotek" og har udført praktisk arbejde i forbindelse med det, som f.eks. kassation/rettelser af materialer, både fysisk og i bibliotekssystemet; ned- og udpakning af materialer såvel i voksen udlånet og især i Den Slesvigske Samling.

Den gældende EU-kontrakt hos de forskellige leverandører i henhold til fælles indkøb af materialer sammen med andre biblioteker nord for grænsen blev forlænget til den 31.12.2010.

Da der skulle forhandles ny kontrakt gældende fra den 1.1.2011 blev der oprettet en arbejdsgruppe for at finde ud af, hvad bibliotekerne vil gøre i fremtiden, enten købe materialer via SKI-aftalerne eller igen at udarbejde et fælles EU-udbud. Af forskellige grunde blev det til udarbejdelse af et fælles EU-udbud, hvori Dansk Centralbibliotek for Sydslesvig deltager med én medarbejder omkring planlægning af udbud. Et tidsmæssigt meget krævende arbejde, men heldigvis med støtte fra Fredericia kommunes indkøbsafdeling.

Bygningen

I 2010 fik biblioteket i Nørregade Flensborg delvis udskiftet det gamle flade tag fra 1959, hvilket gennem år havde været tiltrængt.

Derudover blev der foretaget bygningsmæssige ændringer som følge af nyindretning af udlånsetagen.

Disse store investeringer bevirkede en minimal vedligeholdelse af bygningsmassen i øvrigt.

Indeklimaet i informationen kom under mistanke for at være for dårligt, hvilket betød en ekstra opmærksomhed derpå for så snart som muligt i det nye år at få foretaget målinger, så der kan reageres på et evt. dårligt fysisk arbejdsmiljø.

Danskkurser

For danskkursernes vedkommende kan vi konstatere, at deltagerantallet desværre er for nedadgående. I 2010 er der en tilbagegang på næsten 10 % i forhold til 2009 og hele 33 % i forhold til 2008. Årsagerne er de samme som tidligere, nemlig manglende arbejdspladser i Danmark og finanskrisen. Desværre ser det på nuværende tidspunkt også ud til at blive trenden for 2011.

IKT

I 2010 har der kun været få tiltag set i sammenhæng med bibliotekssystemet, fordi der ikke blev udbudt nye services dertil. Dog er der blevet optimeret og effektiviseret ved at vi anskaffede "VIP som WEB-service", der sørger for at oplysninger om alle danske biblioteker er ajourført i vores lånerregister. Derudover blev der indført automatisk udskrivning af køresedler, hvilket betyder at alle kan se hvilket knudepunkt retur-fjernlåns-materialer skal til.

Som allerede beskrevet ovenfor blev "Automodtagelse" blev sat i drift og fungerer. Systemet indeholder også mulighed for at modtage elektroniske fakturaer og automatisk frigive disse til betaling når en ordre er fuldført, hvilket ikke umiddelbart kan tages i brug pga. eksterne drev og behov for kobling for andet økonomisystem end det er koblet med i Danmark.

Netværkskablingen i Flensborg blev udbygget, nyt krydsfelt med nye switche etableret og alle publikumscomputerne blev udskiftet med større skærme. Desuden blev der etableret netværk og strøm ved de nye arbejdsborde i udlånet i forbindelse med nyindretningen.

Virtualiseringen af Windowsserverne blev udskudt til 2011 for at udnytte garantien indtil 31.3.2011 og derefter forventes samarbejde etableret med Flensborg Avis og Dansk Skoleforening omkring virtualiseringssoftware. Samarbejde omkring SPAM-filer er ligeledes i gang med Flensborg Avis

Desværre kom vi til at opleve en konkurs hos en leverandør på IKT-området i 2010, men den pågældende virksomhed blev hurtigt overtaget af en ny og de for os gældende serviceaftaler blev overdraget uden negative konsekvenser for biblioteket. Fremtiden byder på krav om mobil adgang til bibliotekssystemet, chip-løsninger, adgang til centrale "brønde" med information til brug på lokale hjemmesider – altså opgaver på IKT-området flyder imod os til stadighed.

I løbet af 2010 har uddannelse på universitetsniveau været prioriteret fremfor deltagelse i eksterne kurser omkring relevante emner, hvilket vidner om at biblioteket skal styrke IKT- funktionerne personalemæssigt.

Designmanual

Ikke alene i indholdet men også i udtrykket og handlingerne bestræber Dansk Centralbibliotek for Sydslesvig sig på at markere tilknytningen til dansk og dansk design så vidt det er muligt.

Det kommer også til udtryk i valg af samarbejdspartner i forbindelse med såvel indretning som udarbejdelse af bibliotekets fremtidige visuelle design.

Kilerne kan ses som symbol på noget der åbner sig og er horisontudvidende eller fortætter og koncentrerer sin energi ligesom biblioteket gerne vil udøve sin formidling til brugerne.

Den søgende der ønsker at få åbnet et interesseområde og udvidet sin videnshorisont eller den som søger støtte hos biblioteket for at få afgrænset det utal af muligheder der er i informationsjunglen på så godt som alle områder.

Kilerne kan måske også opfattes som kileskrift - et fundament af viden ligger begravet her? Måske kan der associeres i retning af bogrygge, når man ser kilerne side om side, måske en hel bogreol fyldt med bøger? Kun fantasien sætter grænserne.

For kreative sjæle kan kilerne bruges til at dekorere med og da kreativitet er forskellig, åbner kilerne også mulighed for at udvikle kreativiteten. Og netop udvikling er et nøgleord i biblioteket.

Kileskrift/runeskrift, bøger, bogrygge fortolkningerne kan være mange, men også det er jo udtryk for bibliotekets mange muligheder. Og så er der ampersanden eller og-tegnet. Det ønske vi skal udtrykke: at et bibliotek er inkluderende, siger ja og vil mere, som kernefortællingen også tilkendegiver. - & meget, meget mere.

De slesvigske løver er det andet element i bibliotekets visuelle udtryk. Selvfølgelig fordi biblioteket har sine rødder i det slesvigske og bærer kulturarven i sig, samtidig med at den fortsat formidles som en væsentlig opgave i hele biblioteksudbuddet.

Uden grundlaget på de slesvigske løver havde Dansk Centralbibliotek for Sydslesvig næppe været det det er i dag.

I det visuelle udtryk af biblioteket er kulturarven, fortiden og fremtiden forsøgt samlet i en tidssvarende form.

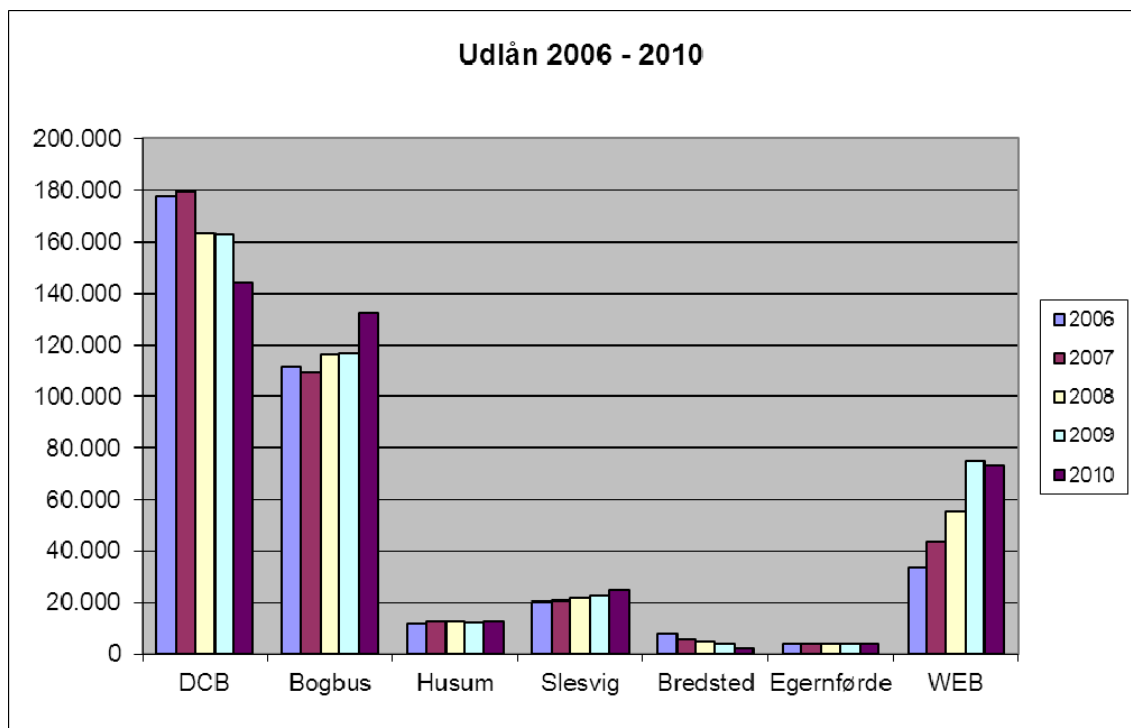
Biblioteket i tal

Udlånet har samlet set været faldende, men filialen og bogbusserne forøger udlånet. I Flensborg er udlånet faldet, men her har der også pågået ombygning i perioden maj til november, så det er måske forståeligt, at lånerne ikke har været så aktive som lånere. Derimod har besøgstallet i Flensborg været særdeles positivt. Dette tages som et signal om, at biblioteket bruges til andet end at hente bøger til læsning. En kendsgerning der er dokumenteret i adskillige undersøgelser i Danmark og også fremgår af dagligdagen ved bibliotekerne i Sydslesvig. Brugere kommer for at klare et eller andet på internettet, læse en avis, eller mødes med venner og bekendte. Funktionen som værested (dagligstue) er til at få øje på, når man iagttager brugerne af biblioteket. I de mindste filialer er der over en 3-årig periode lavet aktivitetsmålinger i forhold til omkostninger, og i 2011 vil der blive kikket på strukturen med henblik på vurdering af opretholdelse af samtlige betjeningssteder på de nugældende præmisser. Der tegner sig nu nye muligheder for at have "åbne biblioteker" = ubetjente filialer som en del af bibliotekstilbuddet. Denne udvikling har været eksplosiv i Danmark med spændende resultater til følge og indgår også i overvejelserne i Sydslesvig.

Udlån på betjeningsstederne

Et af de hidtil væsentligste parametre for måling af bibliotekets aktivitet er udlånstallet. Gennem adskillige år har det bevæget sig i nedadgående retning i danske biblioteker. Her i landsdelen har det hidtil været muligt at fastholde antallet af fysiske udlån, hvilket desværre ikke gør sig gældende samlet for 2010. En nedgang i det samlede udlån på godt 2 % dækker dog over det faktum, at nedgangen primært er i Flensborg, som har været i byggefase i perioden april til november med delvis lukning, vanskelige forhold for lånerne og almindeligt byggerod i 7 måneder. Måske ikke underligt at lånerne har svigtet?

Til gengæld er det glædeligt fortsat at kunne dokumentere en udlånsstigning i bogbussernes tilbud og det samme gør sig gældende i Slesvig-filialen. Med stigningsprocenter på hhv. næsten 8 og 9 % fortæller det noget om, at adgangen til læsning af danske bøger er populær og vises stigende interesse i Sydslesvig. Påstanden om at det danske sprog aldrig har haft det bedre end nu, synes bibliotekets statistik også uden nærmere analyse at kunne bidrage til at dokumentere.

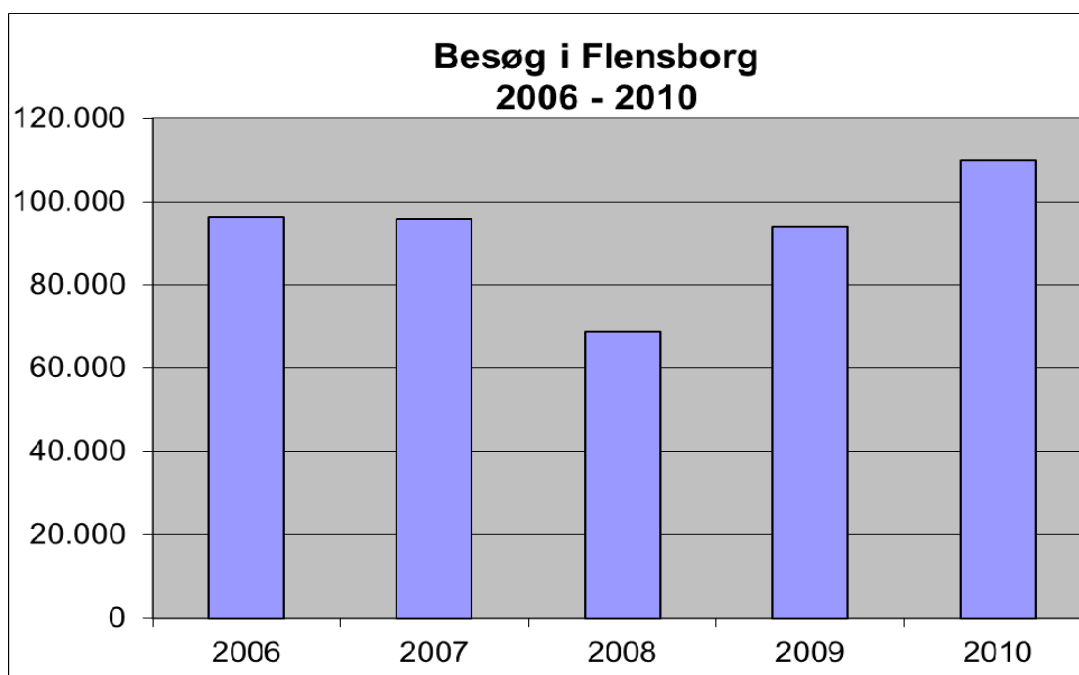
Besøgstal

Besøgstallet i Flensborg udviser så i modsætning til udlånstallet en voldsom stigning. En tendens parallelt til udviklingen i danske biblioteker. Med langt over 100.000 brugere i huset på årsbasis må bibliotekstilbuddet samlet set siges at have en tiltrækningskraft af et vist format.

Adgangen til alle bibliotekets tilbud i fysisk form, adgang til de virtuelle tilbud, adgangen til som forening at gøre brug af bibliotekets lokaler, foreningers arrangementer i bibliotekets lokaliteter, Nordisk Informationskontors besøgende, rundvisninger: alle disse indfaldsvinkler til at opholde sig i biblioteksbygningen er det, der ligger bag ved 100.000 gæster på årsbasis.

Andre danske foreningers brug af bibliotekslokalerne og disse brugere tæller også med i statistikken.

Fra kontakten til lånerne ved vi af erfaring at mange kommer dagligt, andre en gang om ugen eller en gang om måneden og andre kommer bare en enkelt gang. Hver gang én går ind ad døren enten i de fysiske biblioteker eller bogbusserne præsenteres brugeren for et dansk kulturtilbud og det danske sprog = bibliotekets formål.

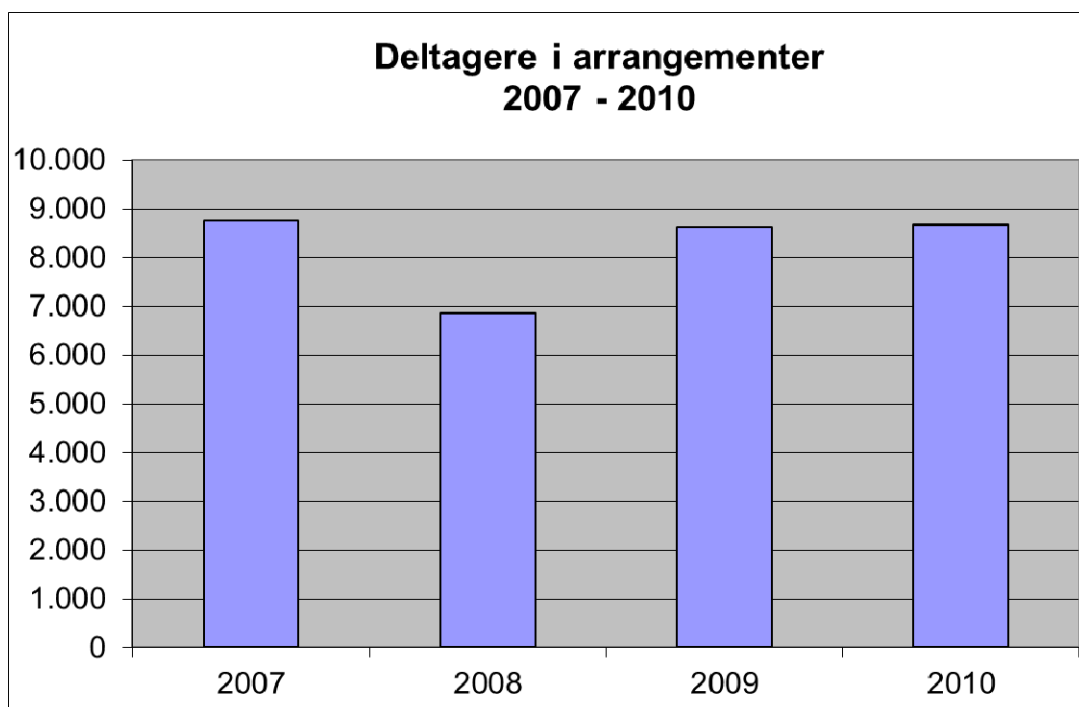
Arrangementer

Biblioteket tilbyder et stort antal arrangementer – helst i samarbejde med andre udbydere af kultur af Sydslesvig. Formålet er selvfølgelig at sætte fokus på den litteratur, som udgives, spejler det danske kulturtilbud i form af foredrag, aktiviteter for børn som f. eks. påskeklip, gækkebreveklip og midsommer – og julefest.

De mest populære tilbud gives i mindre målestok i filialområderne.

Biblioteksorientering og rundvisninger er standardtilbud ligesom IT-læring både laves som enkeltmands og gruppe-undervisning.

IT-undervisning og læring om de forskellige søgebaser og – maskiner bliver løbende tilpasset efterspørgslen.

Det helt særlige i 2010 – et år med stjerner

Den danske trappe

Den store siddetrappe i det nyrenoverede Flensborg Bibliotek vækker mange tanker og følelser hos publikum. En af de mest synlige reaktioner er en ro, der falder over mennesker der slår sig ned på trappen. De synker ligesom ind i sig selv og falder i staver. Andre slår sig ned øverst på trappen, læner sig tilbage i hynderne og lukker en bog op. Samtidig holder de et blik på gaden, et blik på trappen og et blik på hele lokalet.

Det er nemlig super-nemt at overskue store dele af biblioteket, især fra den nordlige halvdel af trappen: man kan se haven og voksen-kilen, man kan se dele af børnebiblioteket og følge med i hvem der kommer og går. Kun Den slesvigske Samling skjuler sig bag indergården.

Store grupper af voksne, som slår sig ned på trappen, opnår en dejlig koncentration: det er nemlig rigtigt nemt for os at stå på gulvet og føre en samtale, fortælle og præsentere.

Til Juletræ for Alle i december havde trappen en helt anden funktion: her fungerede den som publikums siddeplads, hvorfra man kunne følge med i julemandens og drillenissens gøren og laden, her kunne man trække sig tilbage efter dansen om træet, her kunne man sidde med sin kaffe og kage og beundre børnenes julegave.

Ved indvielsen stod sangeren og musikeren Michael Milo på gulvet med publikum placeret rund omkring sig på gulv og trappe. Det fungerede fint. Et lille kor blev på gulvet sammen med klaveret, og akustikken var perfekt. Intimt og dog synligt og hørbart for alle.

I hverdagen ser vi mange studiegrupper bestående af unge fra gymnasiet og universitetet, som har lejret sig på trappen med laptops, bøger, kaffe og brød fra bageren.

En rundvisning i biblioteket for enkelte eller ganske få personer starter ofte på trappen. Her får man i ét hug overblikket og ser tydeligt den overordnede plan i kilerne og den stramme reolopstilling.

Med de nye kiler i gulvet i Flensborg Bibliotek fik vi en udfordring: Hvordan skaber vi liv & glade dage på det store, åbne, grønne gulvareal? Kreativitet i personalet har betydet at der mange, mange gange er fundet på noget sjovt og passende til årstiden. Det blev i november til en mindre granskov oven for trappen til magasinet, synlig på lang afstand. I bunden træflis og brændestykker samt et par små børnebogsfignurer, Putte i Blåbærskoven, for eksempel. Nordisk, let og yndefuldt.

Grænseforeningen fra Hørsholm havde bedt om en kort guidet tur i Flensborg under deres rejse til Sydslesvig. Sammen med Elke Christesen blev gruppen modtaget på den store siddetrappe i det nyindrettede Flensborg Bibliotek, hvor børne- og kulturkonsulenten fortalte lidt om mindretal, bibliotek og Flensborg. Derefter delte Elke og biblioteksmedarbejderen deltagerne og gik en rigtig snakke-tur op omkring Duborg Skolen og hen til Nørreport. Det er yderst let, med afsæt i bygningerne og deltageres store viden og spørgelyst at vende en mængde forhold, som præger livet i grænselandet.

Et af årets højdepunkter har været de 3 gange, hvor hold fra en af kaserne i Mørvig har haft givet udtryk for glæden ved at høre om mindretal. Engagerede, opvakte og oplagte besøgende, der nok oplevede en utraditionel og meget personlig beretning om et helt normalt hjørne af Tyskland, hvor fortid og nutid løber sammen på sin helt egen måde.

Bibliotekets dekoratør og en børnebibliotekar har været på en række besøg på Husum Bibliotek, hvor der blev tyndet ud i materialerne og forenklet i opstillingerne. Adskillige reolfag og 14 loftlamper er fjernet med et lysere, lettere og mere overskueligt resultat til følge. Det har bragt adskilligt materiale frem i dagens lys og til udlån, materialer der før stod og gemte sig. Resultatet har været en positiv reaktion fra brugerne lige i starten. De begyndte at tage flere bøger med hjem.

For ligesom at forankre og konkretisere de mange frit flyvende idéer, som kommer susende til ledelsen blev der af denne nedsat en visionsgruppe på fire mænd for nogle år siden. Opgaven blev: beskriv idéer, forelægge dem og vende tilbage til arbejdet. Effekten i organisationen af disse fires arbejde har været forunderligt. Sjældent er en idé blevet realiseret direkte som følge af at den har optrådt på en af vores lister – men ofte er de blevet realiseret lige så stille og på deres rette plads i organisationen. Et godt eksempel på at idéer realiseres og udvikling pågår også uden store projektbeskrivelser og massevis af møder og penge

Åbningen af Den slesvigske Samling for publikum er absolut en stjerne i 2010 som i 2011 vil blive underbygget med massiv markedsføring af alle de gode historier, der ligger gemt i denne samling.

Økonomi

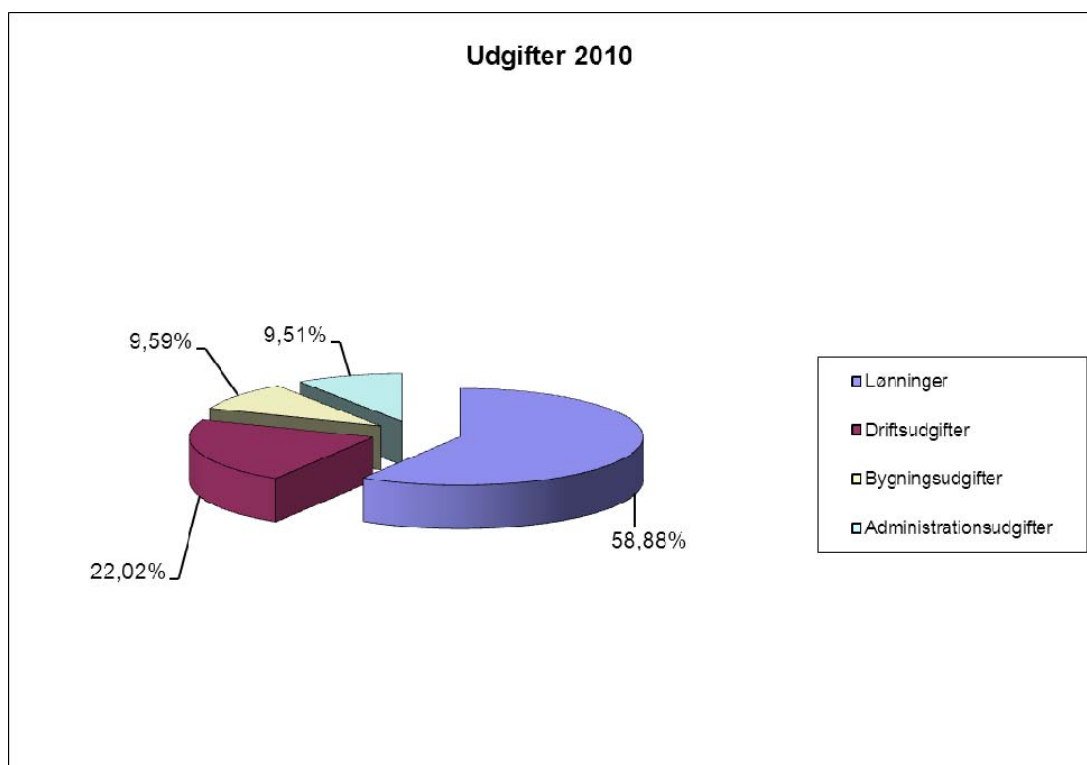
2010 blev et år præget af besparelser fra starten, fordi landet Slesvig-Holsten ved årets begyndelse meddelte en reduktion af tilskuddet på 10 % med øjeblikkelig virkning. Gennem hele året lød der fra politisk hold trusler om behovet for besparelser fra både dansk og tysk side og ved slutningen af året måtte vi konstatere at disse trusler får fuld gennemslagskraft fra 2011 mens 2010 imod alle forventninger blev et flot år på indtægtssiden.

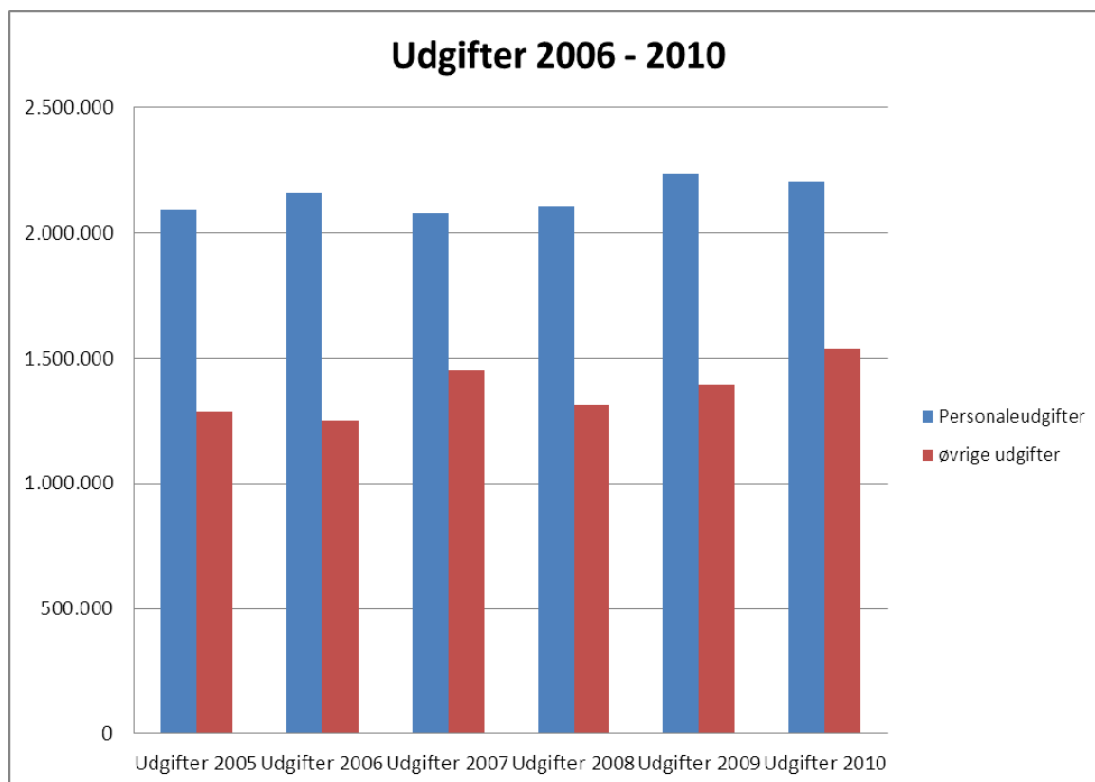
Byen Kiel gav for første gang nogensinde et tilskud til drift af mindretallets biblioteksvæsen. Kredsen Nordfrisland forøgede det gennemsnitlige tilskud pr udlån bog, hvilket også medfører forøget tilskud til Dansk Centralbibliotek, fordi kredsen har ligestillet tilskud til flertal og mindretal på dette område.

Indtægten fra kommunerne oversteg forventningerne ved budgetlægningen, hvilket kun kan tilskrives den kamp SSW-politikerne fører ude i kommunerådene for at bevare tilskuddet til biblioteksvæsenet.

SSW fremsatte i 2010 et forslag til en bibliotekslov for Slesvig-Holsten med henblik på at sikre bibliotekerne og i det mindste det grundlag de eksisterer på pt. SSW's motiv til dette lovforslag er at partiet står for en sikring af fri og lige adgang til viden og information i et uddannelses- og videnssamfund. SSW anser bibliotekerne som en absolut nødvendig brik i forhold til læsekompetence, livslang læring, kulturel indsigt og demokratisk medborgerskab.

Når man ser hvad Danmark har opnået på biblioteksområdet ved at have haft en lov siden 1920 med støtte fra staten til biblioteksvæsenet til drift, udvikling og nytænkning kan man kun ønske sig for Slesvig-Holsten at denne delstat finder midler til at sikre fri og lige adgang til viden og information til alle borgere.

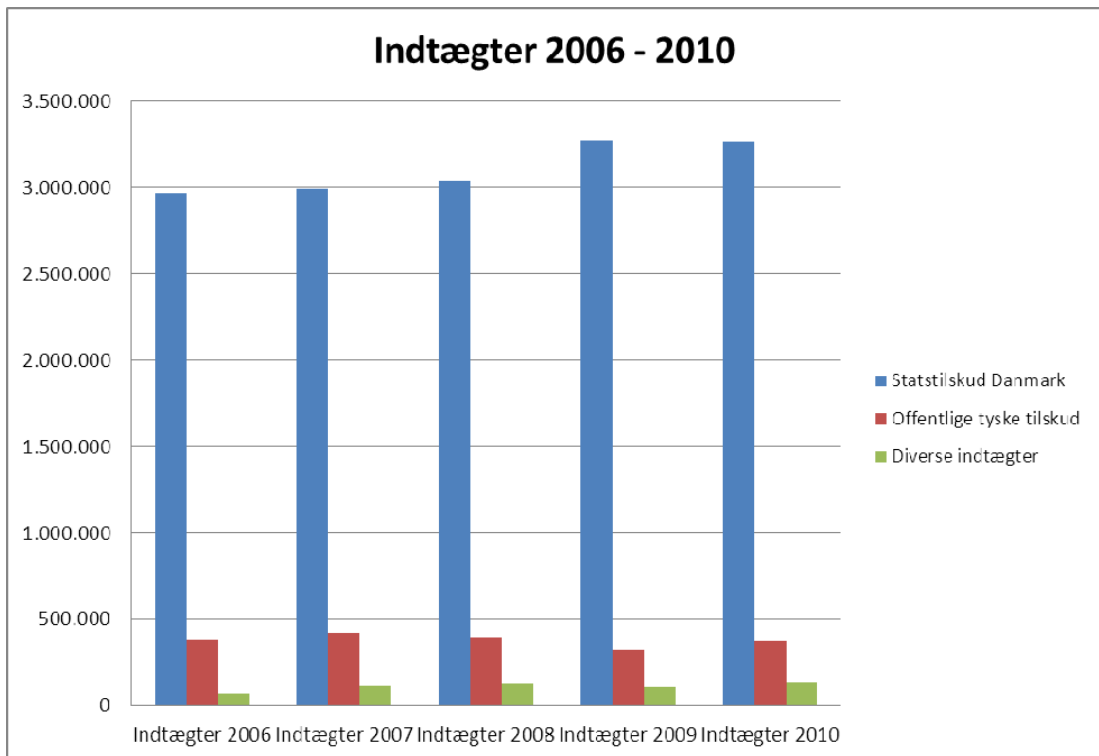
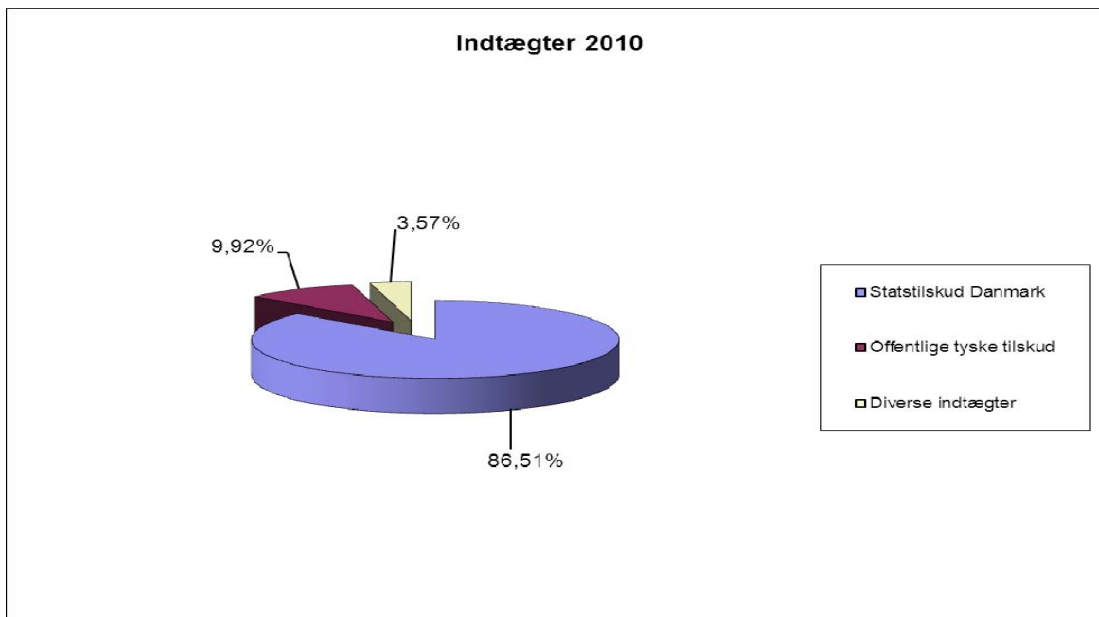

På udgiftssiden er der på grund af udviklingen af kontoplan og tilretning af bogføringspraksis en del afvigelser i regnskabet for 2010, hvilket er en naturlig konsekvens af den optimering af økonomifunktionerne, der er pågået gennem hele 2010. Samlet set overholdes udgiftssiden i regnskabet 2010 og dermed afsluttes med et mindre underskud end budgetteret. Årsagen hertil skal findes i at der arbejdes med en økonomisk bevidsthed på alle plan i organisationen. Desuden er dette forhold begrundet i uventede indtægter.

Fordelingen af udgifter viser et fald i brug af personaleudgifter, hvilket skal ses som en konsekvens af den evige trussel om reduktioner, som har hængt over alt arbejdet i 2010. De stillinger, der er blevet ledige er blevet delvis besat med vikarer hhv. afløst af tekniske løsninger. Denne fremgangsmåde er ikke holdbar i fremtiden, hvorfor fremtidige besparelseskrav nødvendigvis må modsvares af reduktioner af bibliotekets serviceydelse for at opretholde kvaliteten.

Fordelingen af indtægterne tager endnu en gang en drejning i retning af at Danmark finansierer hovedparten af biblioteksdriften. Trods en mindre stigning i tilskuddet fra tysk offentlig side end i 2009. Bibliotekets egne indtægter udviser også en stigning.

Den forretningsførende bestyrelse

Denne har ikke været indkaldt til møde i 2010, men der er nedsat en arbejdsgruppe på tværs af Tilsynsrådet og Biblioteksbestyrelsen med henblik på at rette de af Amtsretten pålagte forhold omkring vedtægterne.

Det betyder at der i 2011 vil blive aktuelt at indkalde denne bestyrelse hhv. medlemsforsamlingen ekstraordinært for at diskutere og vedtage de nye vedtægter.

Afslutning

2010 stod som de tidligere år også i forandringens tegn – i såvel store som små anliggender.

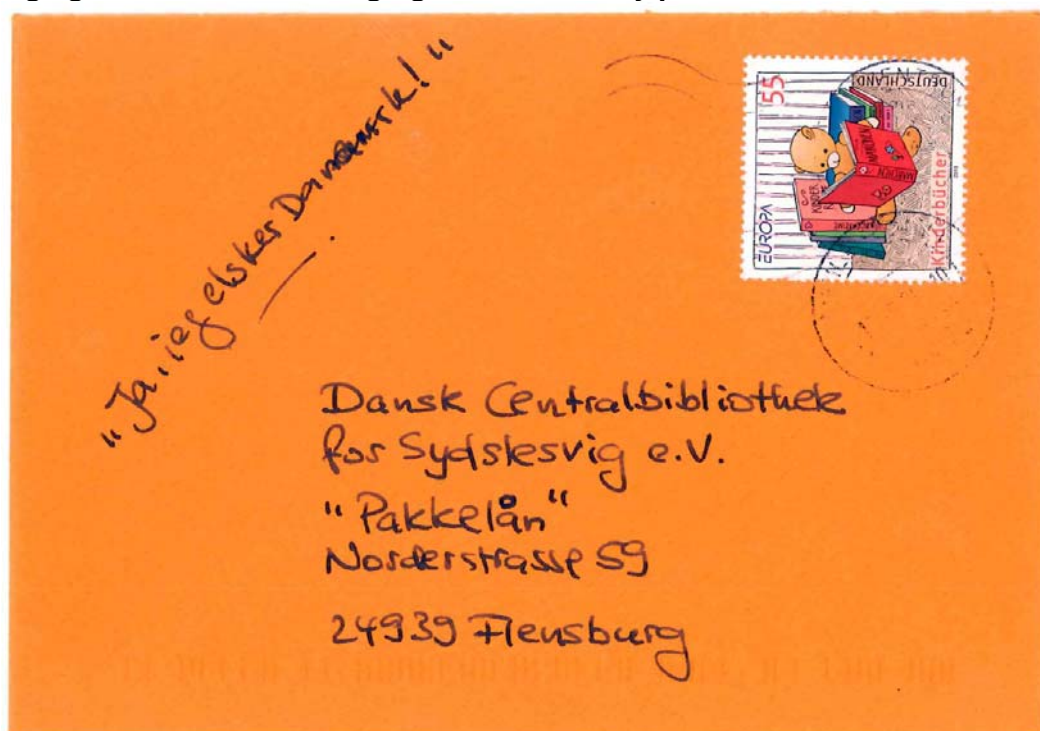
Takket være alle de gode kræfter der sættes ind til fordel for biblioteksdriften – det være sig fra de bevilligende myndigheder, fra biblioteksbestyrelsen vises vilje til at mindretallets biblioteksvæsen skal være på linje med bibliotekerne i Danmark, i medarbejderflokken bakkes der op omkring uddannelse, nye initiativer og den daglige drift samtidig nogle tager teten for at vise vejen fremad i samarbejde såvel nord som syd for grænsen, på nye indsatsområder, for at opkvalificere vores interne funktioner, for at spare penge osv. osv. Alt i alt opleves det at politikken, medarbejdere, samarbejdspartnere m.fl. står bag mindretallets biblioteksvæsen som gode støtter, således at de løbende udfordringer kan og bliver tilgodeset.

2010 gav en ny indretning af udlånsetagen i Flensborg, åbning af Den slesvigske Samling, planer om et nyt bibliotek i Slesvig (dog i beskedne rammer), massevis af arrangementer, en udvidet litteraturfestival, udfordringer på det digitale område, nye kompetencer blandt medarbejderne med deraf følgende gode resultater for biblioteket, så for 2011 er én ting helt sikker: gammel viden skal fortsat udbygges med ny, fagligheden skal udfordres med henblik på at udstikke nye mål for biblioteksverdenen – og det bliver uden tvivl med henblik på at udvikle og tilbyde digitale tilbud. Den vej er udstykket af Bibliotek & Medier, Danmarks Biblioteksforening og ønsket om udvikling i den retning mærkes også af det yngre publikum.

Altså nye udfordringer, nye metoder for at holde biblioteket på banen som det kulturtilbud flest gør brug af på den ene eller den anden måde.

Dansk Centralbibliotek for Sydslesvig er med på vognen der kører fremad med kulturarven i ballasten, skridtene er ikke små, heller ikke i syvmilestørrelse, men de betyder en stadig bevægelse fremad.

Og lige til sidst – tilmelding og hilsen fra en ny pakkelåner

Medarbejdere pr. 31.12.2010

	ansat	fratrådt
Strategisk Ledelse		
Alice Feddersen (b), bibliotekschef	01.09.1984	
Jørn Aagesen, souschef	01.03.2006	
Administration		
Alice Feddersen (b), chef	01.09.1984	
ITK		
Jens Jakob Sørensen (b), IT-chef	01.09.1988	
Økonomi		
Jette Madsen (k), økonomimedarbejder	26.01.2009	
Sigrid Strauß (k), vikar	15.11.2010	
Sekretariat		
Elke Damerow (k), sekretær	01.12.2004	
Personale		
Jørn Aagesen, personalechef	01.03.2006	
Personalefunktion		
Hella Lassen (k), personalemedarbejder	01.01.1991	
Service og teknik		
Ingo Nissen (teamleder)	01.05.1987	
Daniela Sörensen	17.07.2000	
Gerd Kamenz	01.10.1991	
Heike Blankenburg (deltid)	01.11.2001	
Claudia Bootsmann (deltid)	30.11.2009	31.03.2010
Claudia Fleth (deltid)	11.05.2003	
Berta Krüger (deltid)	01.01.1991	
Ilona Krüger (deltid)	30.11.2009	
Maria Werth (deltid)	01.04.2010	
Danskkursus		
Margrit Detert (k)	18.09.1989	
Formidling		
Anni Søndergaard (b) (chef)	01.02.1992	
Formidling i Flensborg (FIF)		
Team Børn		
Lars Aagaard (b), kultur- og børnekonsulent	01.07.2000	
Jørgen Mulvad (b)	01.10.1978	
Casper Schack (b)	01.03.2008	
Dola Schultz (k), vikar Dukketeater	01.10.2007	
Team Voksen		
Blide Kürstein Borg (b)	01.05.1976	31.12.2010
Lilli Bruhn (b)	15.09.1978	
Rita Jakobsen (b)	01.09.1995	
Viggo Böhmsen Jensen (b)	01.07.1977	
Malene Skov Leht (b) vikar	22.11.2010	
Lene Lund (b)	01.08.1990	

Astrid Lindhard Mabit (b) vikar	22.11.2010
Michael Juul Olsen (b)	01.04.1988
Eva Schröder (b), vikar	01.11.1970 31.12.2010

Formidling uden for Flensborg (FUF)

Team Bogbus

Karl Fischer (b) (områdeleder)	01.12.1983
Anette Dybdal (b)	01.09.1988
Helle Post (b)	01.04.2005
Sven Sørensen (b)	23.08.1999
Birgit Preil (k) (deltid)	01.05.1996
Friedrich Hansen (bogbuschauffør)	01.01.1996
Bent Petersen (bogbuschauffør + kontor)	01.01.1999

Filialer

Keld Klemith Madsen (b) Husum (teamleder)	01.10.1978
Carsten F. Reyhé (b) Slesvig (teamleder)	01.08.1980
Anders Bo Knudsen (b) Husum	01.03.1994 30.11.2010
Karin Overbeck (k) Husum (deltid)	01.01.1972
Silke Grewe Slesvig (deltid)	15.02.1995
Birgit Raab Husum (deltid)	21.05.2002

Team Information

Silvia Detert (k) (teamleder)	01.01.1994
Anne-Karin Andersen (k)	09.01.1995
Anne Christensen (k)	01.03.2002
Sonja Jensen (k) (deltid)	01.04.1998
Solwey Kamenz (k) (deltid)	01.04.1966 30.11.2010
Karin Kristensen (k) (deltid)	15.01.1998
Anette L. Nielsen (k) (deltid)	01.01.1995
Monika Petersen-Aust (k) (deltid)	01.09.2004
Ulla Steenild Refslund (k) (deltid)	01.05.1984

Indkøb/accession

Silvia Detert (k) (teamleder)	01.01.1994
Christel Bastian (k)	16.08.1993 28.02.2010
Ingeborg Hamann (k)	01.08.1964 28.02.2010
Kirsten Möller (k) (deltid)	01.08.1970
Tina K. Ruppert (k) (deltid)	15.01.1990
Inger Marie Thomsen (k) (deltid)	16.10.1991

Den slesvigske Samling

Harald Wolbersen (b)	01.10.2008 31.10.2010
----------------------	-----------------------

Forskningsafdelingen

Lars N. Henningsen, arkivar	01.04.1989
Mikkel Leth Jespersen, forskningsmedarbejder, stipendiat	01.08.2006 31.03.2010
Martin Bo Nørregård, forskningsmedarbejder, stipendiat	01.08.2009
Carsten Merrald Sørensen	01.04.2010
Erika Jentzen (k)	15.04.1998

Biblioteksbestyrelse

Gert Wiencke (formand) Grænseforeningen e. V.
Jørgen M. Pejtersen (næstformand), Sydslesvigsk Forening
Hans Bladt, Grænseforeningen
Christian Staugaard Nielsen, Grænseforeningen
Bente Falkenham, Dansk Skoleforening
Georg Buhl, Sprogforeningen
Jens Boddum, Sydslesvigs danske Ungdomsforeninger

Medarbejderrepræsentanter

Anne-Karin Andersen
Margrit Detert
Carsten Reyhé

Forskningsafdelingens Tilsynsråd

Hans Bladt (Grænseforeningen)
Christian Staugaard-Nielsen (Grænseforeningen)
Alice Feddersen (Dansk Centralbibliotek for Sydslesvig e.V.) Formand
Dieter Paul Küssner (Sydslesvigsk Forening) Næstformand
Hans Christian Böwes (Sydslesvigsk Forening)
Olaf Runz (Dansk Skoleforening)
Hans Schultz Hansen (Historisk Samfund for Sønderjylland)

Bedriftsråd ved Dansk Centralbibliotek for Sydslesvig e.V.

Casper Schack (formand)
Sven Sörensen (næstformand)
Margrit Detert
Gerd Kamenz
Karin Kristensen
Anette L. Nielsen (suppleant)

Adresse og telefonnumre

Dansk Centralbibliotek for Sydslesvig e. V., Norderstr. 59, 24939 Flensburg
dcb@dcbib.dk - <http://www.dcbib.dk>
Telefon (0461) 8697-0
Telefax (0461) 8697-200 (administration)
Telefax (0461) 8697-222 (udlån)

Dansk Centralbibliotek for Sydslesvig e. V., Postboks 528, 6330 Padborg
(Bedes benyttet fra Danmark)
Telefon fra Danmark +49-461 8697-0
Telefax fra Danmark +49-461 8697-200 (administration)
Telefax fra Danmark +49-461 8697-222 (udlån)

Fællesbiblioteket Bredsted, Hermannstr. 8 a, 25821 Bredstedt
Telefon (04671) 930517

Fællesbiblioteket Egernførde, Hans-Chr.-Andersen-Weg 2, 24340
Eckernförde
Telefon (04351) 720265

Husum Bibliotek, Neustadt 81, 25813 Husum
husum@dcbib.dk
Telefon (04841) 82280

Slesvig Bibliotek, Lollfuss 69, 24837 Schleswig
slesvig@dcbib.dk
Telefon (04621) 988054

Bogbusserne
bus@dcbib.dk
Telefon (0461) 8697-153
Telefax (0461) 8697-151

Interessante links:

Bibliotekets hjemmeside: <http://www.dcbib.dk/>

Nordisk info: <http://www.litteraturfest.nu/show.php>

sociale netværk:

DCB på flickr: <http://www.flickr.com/photos/21934477@N02/>

DCB på youtube (indvielsesfesten): <http://www.youtube.com/watch?v=Z0c7yk73WUs>

Facebook, kun for medlemmer

www.kultunaut.dk/.....

Studieafdelingen og Arkivet Årsberetning 2010

ved Lars N. Henningsen

Året 2010 stod i arkivarbejdets tegn. Registreringsprogrammerne blev opdateret, og det lykkedes at få gennemført en total sikring og nyregistrering af den omfattende lydsamling. Ved årets udgang var afdelingens samlinger lettere tilgængelige og bedre sikret end før, og der var skabt forudsætninger for at kunne følge godt med i de mange ændringer, som i disse år foregår i det danske arkivlandskab.

Publikationer og forskning

Den 22. april præsenteredes bind 63 i Studieafdelingens skriftrække. Mikkel Leth Jespersen, afdelingens ph.d. stipendiat siden 2006, fremlagde sin afhandling i bogform, under titlen *Fyrste og folk. Hertug Hans den Ældres fyrstestat i 1500-tallets Slesvig-Holsten*.

Bind 64 udkom den 28. juni og var noget ud over det sædvanlige, nemlig et festskrift til afdelingslederen på hans 60 års dag. Tilsynsrådet og Historisk Samfund for Sønderjylland havde taget initiativ til denne hyldest, som samlede et udvalg af fødselarens kronikker i Flensborg Avis, en tabula gratulatoria og en bibliografi over hans skriftlige arbejder gennem årene. Omkring 100 gratulanter deltog i en festlig markering af fødselsdag og bogudgivelse.

Mellem disse højdepunkter blev der arbejdet på andre projekter. I årets løb blev 2009-udgivelsen *Sydslesvigs danske historie* redigeret med henblik på et tysk publikum. Teksten blev oversat af lektorerne Paul Nawrocki og Eckhard Bodenstein, og ved årets udgang forelå bogens tyske udgave trykklar med titlen *Zwischen Grenzkonflikt und Grenzfrieden. Die dänische Minderheit in Schleswig-Holstein in Geschichte und Gegenwart*.

Isted-løven var et andet arbejdssemne. Lars N. Henningsen holdt foredrag og skrev artikler, og sammen med Stadtarchiv Flensburg blev besluttet at arbejde hen på en fællespublikation om løvens omtumlede historie og især dens tilbagevenden.

Udsættelsen af den konkrete overflytning til Flensburg betød, at projektets konkrete gennemførelse blev stillet i bero til 2011.

Endelig deltog afdelingen gennem hele året i Interreg IVa projektet Mindretalsliv/Minderheitenleben. Journalist Flemming Nielsen optog 15 interviews med danske sydslesvigere, og herefter begyndte et tidrøvende renskrivnings- og redaktionsarbejde. Ved årets udgang var 9 af interviewene bearbejdet, således at en bog med i alt 30 interviews, 15 fra Sydslesvig og 15 fra Nordslesvig, kan udgives i 2011 i samarbejde med den tyske kollegainstitution Archiv/Historische Forschungsstelle i Aabenraa.

Samlingerne

Som altid kom der afleveringer i en lind strøm. Der blev afleveret personarkiver fra teater- og musikmennesket Hans Jørgen Henningsen, Nibøl/Det lille Teater og fra lektor Knud Rasmussen, Duborg-Skolen. Fra præsteparret Emilie og Ove Buur kom et væsentligt supplement til Sdr. Brarup danske menighed og Sdr. Brarup-foreninger. Dige skolen i Follervig og Langbjerg danske skole blev dokumenteret af værdifulde skoleprotokoller, og Projekt Mindretalsliv medførte en række interessante småafleveringer. Den forestående flytning af Dansk Sekretariat i Slesvig førte til aflevering af de ældre arkiver fra sekretariatet og SSWs by- og kredsdaysfraktioner. SdU ryddede også op i sit arkiv, og en stribe SSF-SSW-distrikter afleverede protokoller og andre papirer. Helt specielt var foreningsarkivet 'Werbegemeinschaft Norderstraße Flensburg', som dokumenterer forretningslivets udvikling i Flensborgs Nørregade i perioden 1951-57. I alt var der 38 afleveringer, som udgjorde 19 løbende meter.

Billedsamlingen modtog så mange som 1150 stk., og endelig var der tilvækst til både film- og lydsamlingen. Fra den europæiske mindretalsunion FUEV kom 163 lydbånd med optagelser af unionens kongresser siden 1985.

"Intet arkiv er bedre end sine fortegnelser" er en gammel sandhed. Mange kræfter blev derfor sat ind på dels at få materialet registreret, dels sikre at registreringen følger med ændringer i de moderne digitale registreringsprogrammer. Præsentationen af fortegnelser over samtlige arkivgrupper i pdf-form på hjemmesiden blev udvidet, og der blev mulighed for fritekstsøgning. Desuden gennemførtes en grundlæggende omlægning af registreringen i arkivprogrammet Arkibas. Benyttelsen af det hidtil gængse program Arkibas 3 blev bragt til ophør, og arkivet gik over til at benytte den nyere Arkibas-version 4. Forude ligger nu et omfattende tilpasningsarbejde. Dermed er arkivet godt på vej til at leve op til de nyeste standarder i de danske lokalarkiver, og der er banet vej for onlinepræsentation af de dele af billedsamlingen, der er scannet.

Årets andet afgørende arkivprojekt var den digitale sikring af lydsamlingen, som omfatter 20 lakplader, 170 spolebånd og mere end 800 kassettebånd, kronologisk dækkende tiden fra 1930'erne til i dag. Samlingen var mangelfuldt registreret, og de mange forskellige slags lydoptagelser var truet af forfald og reelt utilgængelige for afspilning. Med god støtte fra Vicepolitimester Per Thaulows Fond lykkedes det arkivar Martin Bo Nørregård at føre sikringen af den store samling til afslutning. Mere end 1000 timers lydoptagelser blev digitaliseret, og de blev nyregistreret i programmet Arkibas. Det kan kaldes en pionerindsats, som har reddet et mangesidet Sydslesvig-lydarkiv for eftertiden.

Filmsamlingen gennemgik en lignende digitalisering i 2004. I årets løb blev en del af de senere afleverede film inddraget i digitaliseringen.

Sikringsprogrammet medførte et stærkt øget behov for serverkapacitet. Som følge heraf blev etableret en særlig lokalserver (Terastation) til lagring af arkivets lyd-, film-, billed- og arkivdata.

Formidling

Gennem hele året blev der publiceret større og mindre artikler og holdt foredrag internt og eksternt. På fem værkstedsaftener præsenterede medarbejderne deres forskningsprojekter for i alt 70 deltagere. I småudstillinger på Dansk Centralbibliotek blev vist prøver fra samlingerne, således om afstemningen 14. marts 1920 og om etableringen af de danske skoler efter 1920. Ombygningen og nyindretningen på Dansk Centralbibliotek blev markeret med en udstilling om Den slesvigske Samlings historie og indhold.

Endelig blev hjemmesiden justeret og udvidet med præsentation af prøver fra både lyd- og filmsamlingen.

Medarbejdere

Afdelingens stipendiat siden 2006, Mikkel Leth Jespersen, fik sin ansættelse forlænget frem til 1. april 2010 for at omredigere sin afhandling til bogudgivelse.

Som ny ph.d. stipendiat tiltrådte cand. mag. Karsten Merrald Sørensen den 1. april. Ligesom sin forgænger er han indskrevet ved Aarhus Universitet. Hans treårige projekt har fået titlen "En tværgående analyse af forskellige samfundsgruppers brug af kirkerne i Slesvig 1500-1850."

Martin Bo Nørregård blev forlænget som arkivar frem til årets slutning for at kunne afslutte det meget omfattende lydprojekt og varetage omlægningen fra arkivprogram Arkibas 3 til 4.

Medarbejdernes foredrag

Lars N. Henningsen

19/1 Sønderjylland 1720-1814 – mønsterregion i det danske monarki

Idrætshøjskolen Sønderborg

17/2 Isted-Løven	Borgerforeningen Flensborg
22/2 Samlivets besvær	Vis herreds historiske forening, Holbøl
18/3 Statholder von Dehn	Eckernførde SSF
27/3 Sydslesvigs danske historie før 1864	Højskoledag, Skoleforeningen, Jaruplund
30/3 Sydslesvigs danske historie før 1864	Skive Grænseforening
27/5 Årsmødefilm – før og nu	Flensborg Nord Ansgar menighed
29/5 Den gamle kirkegård og Istedløven i Flensborg	Rundvisning og foredrag for Skive grænseforening
2/6 Frederik 7. og grevinde Danner på Lyksborg	Rønshoved højskole
7/7 Sydslesvigs danske historie 1920-45	Grænseforeningen, Løgumkloster Refugium
17/8 Forandring fryder –	Hørsholm grænseforening i Flensborg
18/8 Kongebesøg og H.C. Andersen i Sydslesvig	Jaruplund højskole
25/8 Slesvig by – historie og nutid – byrundvisning med foredrag	Historisk Samfund for Sønderjylland
10/9 Flensborg St. Hans Kvarter – rundvisning og foredrag	SSF Ryde
11/9 Slægtshistorie i Sønderjylland – hvorfor anderledes og hvordan anderledes?	Sønderborg Slægtshistorisk Forening
28/9 Die dänische Minderheit in Geschichte und Gegenwart	Tysk pædagogisk dag, A.P. Møller Skolen Slesvig
30/9 Tønder-fattige mellem kniplingsmillionærer og kornspekulanter	Tønder Museums venner, Tønder
6/10 De gottorpske hertuger	Jaruplund højskole
16/10 Hertug Hans den Ældre og de gottorpske hertuger	Folkeuniversitetet Århus, på Sandbjerg slot
28/10 Hvor dybt stikker de danske rødder i Sydslesvig?	Valsbøl menighed – efterårsmøde
16/11 Kartoffelpræster	Værkstedsaftens Studiefdeling
25/11 Slægtshistorie i Sønderjylland – hvorfor anderledes og hvordan anderledes?	Horsens slægtshistoriske forening
30/11 Værdikamp i 1790'ernes Slesvig	Værkstedsaftens Studiefdeling

Martin Bo Nørregård

- 1/2 Die dänische Südschleswiger in deutschen Kriegsdienst 1939-45
Schleswigsche Gespräche Deutsches Haus, Flensburg
- 21/9 Første verdenskrig i billeder Værkstedsaften Studiefdelingen
12/10 Stemmer fra fortiden Værkstedsaften Studiefdelingen
13/11 De danske sydslesvigere i tysk krigstjeneste 1939-1945
Våbenhistorisk Selskab, på Sergentskolen i Sønderborg
19/11 Oplæg om de danske sydslesvigere i tysk krigstjeneste 1939-1945
Seminar afholdt af Militærhistorisk Kommission, på Forsvarets Bibliotek

Karsten Merrald Sørensen

- 2/11 Slesvigske bonde- og adelskirker Værkstedsaften
Studiefdelingen

Mikkel Leth Jespersen

- 25/2 Hertug Hans den Ældre af Slesvig-Holsten. Menigheden ved Ansgar Kirke i
Flensburg.

5/3 Die politische Partizipation des Ritterschafts im frühneuzeitlichen Schleswig-Holstein, på seminar "Ripen 1460: 550 Jahre politische Partizipation in Schleswig-Holstein, Internationale Fachtagung des Lehrstuhls für Regionalgeschichte der Christian-Albrechts-Universität zu Kiel, Landeskulturzentrum Salzau",

- 8/3 Johann Adolph Kielmann von Kielmansegg, Historisk Samfund for
Sønderjylland.

Medarbejdernes publikationer

Lars N. Henningsen

Skoleforsømmelser og fattigdom i Angel, i: Sønderjysk Almanak 2010 s. 55-60.

Dansk Kultursamfund af 1910 – 100 år, i: Sønderjysk Månedsskrift 2010 s. 296-305,
(sammen med Hans Schultz Hansen)

1700-årenes skolereformer i Sønderjylland – øvrighedsdiktat eller bondeønske?, i:
Årsskrift 2010 Sønderjysk Skolemuseum s. 13-21.

'De efterladte', i: Sønderjysk Månedsskrift 2010 s. 160.

"Kun trist, at jeg ikke har noget flag!" – Tysk i Nordslesvig anno 2010, i: Sønderjysk
Månedsskrift 2010 s. 271-280, sammen med Frank Lubowitz.

Der Idstedt-Löwe – Geschichte und Politik. Vom Misstrauen zur Freundschaft, i:
Grenzfriedenshefte 2010 s. 109-126.

En løves lange rejse, i: Grænsen nr. 2, 2010 s. 13-19.

Ingen løve uden sokkel, kronik Flensburg Avis 3/7 2010

Knud J.V. Jespersen m.fl.: Moltke. Rigets mægtigste mand, anmeldelse i Sønderjyske
Årbøger 2010 s. 188-191.

Karsten Merrald Sørensen

hikuin 36 - Kirkearkæologi i Norden 9. Anmeldelse for www.historie-online.dk

Steffen Hahnemann: Middelalderens selvejere i det danske Østersøområde - På sporet af lægsopbygningen bag skibsledingen. Anmeldelse for www.historie-online.dk

Jesper Hjermind og Kristian Meldgaard (red.): Gunner - Bispe i Viborg 1222-1251. Anmeldelse for www.historie-online.dk

Poul Skaaning: Knud den Store - Drømmen om nordsøimperiet 1014-1066. Anmeldelse for www.historie-online.dk

Ved bispens hånd? Højmiddelalderens sognedannelse i Østjylland, i: Århus Stifts Årbøger bd. 93 (2010), s. 85-105.

Mikkel Leth Jespersen

Fyrste og folk. Hertug Hans den Ældres fyrstestat i 1500-tallets Slesvig-Holsten, Studiefællesskabet, Skrifter nr. 63, 2010, 264 s.

Hertug Hans den Ældre og drabet på kroværten i Nortorf, Sønderjysk Månedsskrift 2010 s. 4-12.

Ribe Bys Historie, bd. II, Søren B. Christensen (red.) s. 252-278.

Introduktion. Om 'den kloge hustru' og politik i det tidlige moderne samfund, i: Kvinders magt og magtens kvinder i tidlig moderne Europa, Den jyske historiker nr. 125, 2010, s. 5-20

"Brødrene Rantzau til Neuhaus", i: *Det pryder vel en Ædelmand. Festskrift til Carsten Porskrog Rasmussen i anledning af hans 50-års fødselsdag*, Hornslet 2010, s. 15-31.

"Renæssancekunstneren Lorck", kronik i Flensborg Avis, d. 13/1 – 2010.